

Ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 14. märtsi 2023. a käskkirja nr 44 ja 05. juuli 2024. a käskkirja nr 56 „Toetuse andmise tingimused digiriigi alusbaasi kindlustamise, digiriigi arenguhüpete hoogustumise ning küberruumi turvalisuse tagamise toetamiseks” muutmise käskkirja eelnõu seletuskiri

I SISSEJUHATUS

Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite kasutamisel perioodil 2021–2027 on aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706) (edaspidi ühissätete määrus) artiklis 10 nimetatud partnerluslepe ning Vabariigi Valitsuse heaks kiidetud ja Euroopa Komisjoni kinnitatud rakenduskava „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027” (edaspidi rakenduskava).

Rakenduskava elluviimiseks kehtestas ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister 14. märtsil 2023. a käskkirja nr 44 ja 05. juuli 2024. a käskkirja nr 56 „Toetuse andmise tingimused digiriigi alusbaasi kindlustamise, digiriigi arenguhüpete hoogustumise ning küberruumi turvalisuse tagamise toetamiseks“ (edaspidi käskkiri).¹

Käskkirjas muudetakse rakendusasutuse ja elluviija nime. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium asendatakse Justiits- ja Digiministeeriumiga. Käskkirjas muudetakse partnerite nimekirja. Partnerite nimekirja lisatakse Andmekaitse Inspektsioon.

Käskkirjas muudetakse toetatavate tegevuste elluviimise aasta vahearuande esitamise korda, lisades aruande esitamise tähtaegade hulka 5. juuli. Vahearuande esitamise kuupäev ning eelarveaasta väljamaksete prognoosi esitamise kuupäev ühtlustatakse ja määratakse 15. jaanuar.

Lisandub elluviija ülesanne koordineerida ja toetada vajadusel ka meetme (21.1.2.1) sekkumise 21.1.2.11. tegevusi vastavalt toetuse andmise tingimustele, mis käsitleb valdkondlike digipöörete toetamist.

Käskkirjaga kehtestatakse lisa muudetud sõnastuses, kuna on täpsustunud 2023. ja 2024. aastal kasutatud ning 2025. aastaks planeeritud toetuse summad.

¹ Kättesaadav MKMi dokumendiregistrist: <https://adr.rik.ee/mkm/dokument/13870447>

Käskkirja ja seletuskirja koostasid Justiits- ja Digiministeerium (edaspidi JDM) IKT rahastamise talituse nõunik Annely Helisalu (annely.helisalu@justdigi.ee, 54 451 451) ja IT-õiguse talituse nõunik Alar Teras (alar.teras@justdigi.ee, 5885 1053).

II. KÄSKKIRJA SISU

Esimese punktiga muudetakse käskkirja alljärgnevaid punkte:

Punktiga 1.1. muudetakse punktis 5.2 ja 5.3 rakendusasetuse ja elluviija nime. Seoses ministeeriumide valitsemisalade ümberkorraldust puudutava Vabariigi Valitsuse seaduse (välja kuulutanud Vabariigi President 18.12.2024 otsus nr 499) muudatuse jõustumisega 1. jaanuaril 2025 läks meelde, 21.1.2.1 „Digiriik” sekkumise 21.1.2.1 „Digilahenduste ja uuenduste väljatöötamine ja kasutuselevõtt avalikus sektoris” ja Eesti 2023–2026 aasta eelarvestrateegia tulemusvaldkonna „Digiühiskond” programmi „Digiühiskonna programm” meetme „Digiriik” ja programmi tegevus „Digiriigi alusbaasi kindlustamine” rakendamiseks toetuse andmise tingimusi ja kord üle, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt Justiits- ja Digiministeeriumile. Justiits- ja Digiministeeriumis vastutab tegevuste elluviimise eest digiriigi osakond.

Punktiga 1.2. lisatakse partnerite hulka Andmekaitse Inspeksioon (AKI).

Punktiga 1.3. täiendatakse punkti 9.1.6 sõnastust, millega tuleb rakendusüksusele esitada 15. jaanuariks esitavatele iga-aastasele vahearuandele lisaks poolaasta vahearuanne jooksva aasta 30. juuni seisuga 05. juuliks. Muudetakse 9.1.10. sõnastust eemaldades „rakendusüksuse nõudmisel” ning sätestades kuupäevaks 15. jaanuar. Lisandub uus punkt 9.1.11., kus lisandub elluviija ülesanne koordineerida ja toetada vajadusel ka meetme 21.1.2.1 „Digiriik” sekkumise 21.1.2.11. „Digilahenduste ja uuenduste väljatöötamine ja kasutuselevõtt avalikus sektoris” tegevusi vastavalt toetuse andmise tingimustele 25. august 2023 nr 135, mis käsitleb valdkondlike digipöörete toetamist.

Teise punktiga kehtestatakse käskkirja lisa täpsustunud sõnastuses aastate lõikes.

Kolmanda punktiga nähakse ette käskkirja rakendamine tagantjärele, 1. jaanuarist 2025.a.

Tagasiulatuv rakendamine on vajalik, sest partnerid on alustanud tegevusi digiarengu asekantsleri(te) 15. aprilli 2025 kinnitatud otsuse nr 7-6/3487 alusel, mille lahutamatuks osadeks on 2025. a tegevuste eelarveline jaotus asutuste lõikes ning tegevuste eelarve. Käskkirja punkt 1.3. muudatus p 9.1.10 osas jõustub üldises korras, sest tagasiulatuvat rakendamist ei ole vaja kohaldada. Nimelt 2025. aasta väljamaksete prognooside esitamise tähtaeg on juba möödunud ja nende esitamisel rakendati sel ajal kehtinud käskkirja redaktsiooni.

III. KÄSKKIRJA VASTAVUS EUROOPA LIIDU ÕIGUSELE

Käskkiri on kooskõlas ühissätete määrusega.

IV. KÄSKKIRJA MÕJUD

Mõjud on hinnatud 14. märtsi 2023. a käskkirja nr 44 „Toetuse andmise tingimused digiriigi alusbaasi kindlustamise, digiriigi arenguhüpete hoogustumise ning küberruumi turvalisuse tagamise toetamiseks” seletuskirjas. Käesoleva käskkirja muudatusega ei kaasne muutusi.

V. TAT KOOSKÕLA VALIKUKRITEERIUMITEGA

Kõigi käskkirja alusel rahastatavate tegevuste puhul lähtutakse ka edaspidi Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ §-st 7.

VI. KÄSKKIRJA JÕUSTUMINE

Käskkiri jõustub lähtuvalt VVS § 52 lg-st 4 selle allakirjutamise päeval, kuid seda rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2025, välja arvatud käskkirja punkti 1.3. muudatus punkti 9.1.10 kohta. Nimetatud punkti muudatus jõustub üldises korras.

VII. EELNÕU KOOSKÕLASTAMINE, HUVIRÜHMADE KAASAMINE JA AVALIK KONSULTATSIOON

Eelnõu esitati 20.05.2025 kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu² Rahandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile, Euroopa Komisjonile, perioodi 2021–2027 seirekomisjonile, Riigikantseleile ning Riigi Tugiteenuste Keskusele ning arvamuse avaldamiseks Riigi Infosüsteemi Ametile, Eesti Keele Instituudile, Statistikaametile, Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusele, Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile, Põllumajandus- ja Toiduametile, Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusele, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile, Transpordiametile, Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele, Maksu- ja Tolliametile, Registrate ja Infosüsteemide Keskusele, Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele, Tervisekassale, Andmekaitse Inspeksioonile.

Kooskõlastamise tähtaeg oli 10.06.2025.

Haridus- ja Teadusministeerium, Riigi Infosüsteemi Amet, Andmekaitse Inspeksioon, Riigi Tugiteenuste Keskus kooskõlastasid eelnõu märkusteta.

Registrate ja Infosüsteemide Keskus esitas arvamuse koos ettepanekutega, mida on kajastatud seletuskirja lisas.

Ülejäänud ministeeriumid ja asutused kooskõlastasid eelnõu vaikimisi.

² <https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/301d46f1-2dcd-441f-a052-f65bd09f34b9>